

ADI :.....
SOYADI :.....
SINIFI :10/..... NO :

CEVAP ANAHTARI (Muğla İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün yayımladığı 1. Senaryoya göre hazırlanmıştır.)

SORU: 1) Roman: A.2.14. Yazar ile metin arasındaki ilişkiyi değerlendir. (10 puan)

- e) *Anna Karenina, İvan İlyiç'in Ölümü, Diriliş, Hacı Murat, Savaş ve Barış* romanlarını yazan, toplumda yaşanan zıtlıkları ortaya koyarak kötülükler karşı savaşan Rus edebiyatının dünyaca tanınan yazarı kimdir?

CEVAP: Lev Tolstoy.....

- f) Fecriati Topluluğu içinde yer alan, mütareke yıllarında yazılarıyla Kurtuluş Savaşı'nı destekleyen; *Nur Baba, Hüküm Gecesi, Sodom ve Gomore, Ankara, Yaban, Kiralık Konak* romanlarını yazan edebiyatçımız kimdir?

CEVAP: Yakup Kardi Karaosmanoğlu

- g) Tanzimat 2. Dönemi şair, romancı, oyun yazarı ve eleştirmenlerindendir. Eski edebiyata karşı yeni bir şiir ve edebiyat kurmaya çalışmış, edebiyatımızın ilk realist romanı *Araba Sevdası*'nda "yanlış Batılılaşma üzerine bir sosyal tenkit yapmıştır. Sözü edilen yazarımız kimdir?

CEVAP: Recaizade Mahmut Ekrem

- h) Batılı anlamda ilk büyük romanlar; *Mai ve Siyah, Aşk-ı Memnu* ve *Kırık Hayatlar*'ı yazan Servetifünun Dönemi sanatçımızdır. *Mai ve Siyah*'taki başkahraman Ahmet Cemil ile dönemin yazar ve şairlerini; dönemin yok olup giden sanatçılarını anlatmıştır.

CEVAP: Halit Ziya Uşaklıgil

SORU:2) Tiyatro: A.3.8. Metnin dil, üslup ve anlatım/sunum özelliklerini belirler. (20 puan)

BAKKALLIK

Hacivat, semai okuyarak sahneye gelir ve ardından perde gazelini okur. Karagöz'ün evine gider ve onunla konuşmaya başlar.

HACİVAT: (Gelir.) Vay, Karagözüm, maşallah! Efendim, vakt-i şerifler hayırlar olsun!

KARAGÖZ: Hı?

HACİVAT: Vakt-i şerifler hayırlar olsun!

KARAGÖZ: Senin de silsileni tavşanlar boğsun! (Vurur.)

HACİVAT: Aman, Karagözüm, bendeniz şuraya gelirken güzel güzel gazeller okuyarak geldim. Sen bana vuruyorsun.

KARAGÖZ: Ben de öyle yaptım.

HACİVAT: Sen ne yaptın?

KARAGÖZ: Ben de tencereyi okuttum geldim.

HACİVAT: A birader, tencere okur mu?

KARAGÖZ: Kazan okur da tencere okumaz mı?

HACİVAT: Karagözüm, öyle değil. Yani bendeniz şuraya gelirken, güzel güzel semâi okuyarak geldim.

KARAGÖZ: İşte ben de öyle yaptım.

HACİVAT: Sen ne yaptın?

KARAGÖZ: Ben de çaydanlığı okuttum geldim.

HACİVAT: A birader, çaydanlık okur mu?

KARAGÖZ: Semaver okur da çaydanlık okumaz mı?

- d) *Yukarıdaki metindeki Hacivat ve Karagöz'ün üslubundan hareketle temsil ettikleri kişilikler nelerdir? (6 Puan)*

CEVAP: Karagöz: Cahil, kaba ve doğal bir yapısı vardır. Bilmediği ve anlamadığı sözlerin yerine ses yönünden benzetme yaparak anladığı şekliyle cevap vermektedir. Bunda art niyetli değildir.

Hacivat: Okumuş, aydın ve nazik biridir. Karagöz'ün kaba ve yanlış anlama sonucu çıkardığı çatışmaları sabır ve nezaketle çözmeye çalışır.

- e) *Yukarıdaki metin Hacivat ile Karagöz gölge oyununun hangi bölümden alınmış olabilir. (4 Puan)*

CEVAP:

- f) *Geleneksel Türk tiyatrosunun sunumu ile ilgili olarak aşağıdaki terimlerin anlamlarını yazınız. (10 Puan)*

CEVAP: I) Yardakçı: Oyunda tef çalan, şarkı söyleyen, tasvirleri Hayalî'ye veren yardımcı kişidir.

II) **Çelebi:** Genç, zengin, mirasyedi tiptir.

III) **Zenne:** Kadın kılığına bürünmüş oyuncu

IV) **Palanga:** Orta oyununda oyunun sahnelendiği etrafı ip ya da çizgi ile belirlenen alan.....

V) **Kavuklu:** Orta oyununda halkın eğitim almamış, cahil ve kaba kesini temsil eden oyuncu tipidir.

SORU:3) Tiyatro: A.3.11. Metni yorumlar. (10 puan)

Yukardaki metinden de yararlanarak "geleneksel Türk tiyatrosu"nın özelliklerinden 5'ini yazınız. (10 puan)

CEVAP: I) Sözlü geleneğe dayalıdır, doğaçlama oynanır.

II) Zıtlıklar ve çatışmalar üzerine kurulur.

III) Açık alanda, belirli birkaç dekorla oynanır.

IV) Söz, müzik, dans-harket birlikteliği vardır

V) Güldürü, komedi türünde oyunlardır.

Fikret ve Rauf

Servetifünun hareketinin ruhu, şüphesiz ki Fikret idi. Fikret'in etkili ve yüksek kişiliği, çekici bir güç gösteriyor () bütün saygıları, sevgileri, bakışları kendi üzerinde topluyordu.

Fikret, Aksaray'da ağa yokuşunun alt başında, bize komşu denilecek kadar yakın bir semtte, babasının konağında oturuyordu. Haftada bir gece onun evinde toplanırdık.

Fikret'in tinsel kimliğini küçük bir cümlede özetlemek için bütün izlenimlerimi, kanılarımı, anılarımı göz önüne getirerek şu yargıda karar kıldım() Fikret, yaşayan bir ülküydü. Ülkü, bizden çok uzakta, çok yükseklerde kalan erişilmez bir erektir.

Rauf, **Servetifünün dönemi** edebiyatında sanata, "sanat için sanat"a karşı pek derinden ve candan bir aşk beslerdi. Onun içindir ki en **yaşayacak**, en güzel eserleri bu dönemin ürünüdür.

Rauf, Servetifünün edebiyatının en parlak temsilcisi idi demek doğru değil. Şüphesiz ki en canlı, en çok okuyan ve zekâsı en çeşitli sanat görünümüne açık, değerli bir üyesiydi. () **mensur şiirler**()i () edebiyat yapmak için **basma kalıp** sözlerin hiç duyulmadan yan yana diziliş yığınları şeklinde bir eseri değil () Rauf'un yüreğinden ve ruhundan kopmuş el değmemiş yazılardı. **1901 de yayınlanan Eylül**'ü hep canlı kalacaktır, edebiyatımızdaki yerini koruyacaktır.

Hüseyin Cahit Yalçın (Edebiyat Anıları'ından kısaltılmıştır)

SORU: 4) Anı: A.4.4. Metnin ana düşüncesi ve yardımcı düşüncelerini belirler. (10 puan)

Yukarıdaki metnin temasını ve yardımcı düşüncelerinden ikisini yazınız.

CEVAP: Ana fikri: Mehmet Rauf ve Tefvik Fikret, edebiyatımızın öncüsü olabilmiş iki büyük Servetifünün Dönemi sanatçısıdır.

1.Yardımcı düşünce: Tefvik fikret, edebiyatımızda yaşayan bir ülküdür. (vb)

2. Yardımcı düşünce: Mehmet Rauf "Sanat için sanat" anlayışında ölümsüz eserler vermiştir, bunlardan biri de Eylül'dür.

SORU:5) Haber Metni/Dil bilgisi: A.4.15. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar. (30 puan)

d) Yukarıdaki metinden boş araç içlerine uygun noktala işaretlerini koyunuz. Sırasıyla aşağıya yazınız (10 puan)

CEVAP: (I) ; Noktalı virgül (II) : İki nokta (III) " Tırnak. (IV) ." Tırnak (V) , Virgül (VI), virgül

e) Yukarıdaki metinde yazım yanlış yapılmış kelimelerden beş tanesinin doğrusunu aşağıya yazınız.(10 puan)

CEVAP: (I) Ağa Yokuşu'nun (II) Servetifünün Dönemi (III) Yaşayacak
(IV) Mensur Şiirler (v) Basmakalıp / 1901'de, yayımlanan

f) Yukarıdaki metinden aşağıdaki cümle türlerine birer örnek cümle yazınız. (10 puan)

CEVAP: I) İsim cümlesi: Servetifünün hareketinin ruhu, şüphesiz ki Fikret idi. (vb)

II) Olumsuz cümle: Rauf, Servetifünün edebiyatının en parlak temsilcisi idi demek doğru değil. (vb)

III) Birleşik cümle: Fikret, yaşayan bir ülküydü. (vb)

IV) Sıralı cümle: Fikret'in etkili ve yüksek kişiliği, çekici bir güç gös-teriyor () bütün saygıları, sevgileri, bakışları kendi üzerinde topluyordu. (vb)

V) Basit Cümle: Haftada bir gece onun evinde toplanırdık. (vb)

SORU:6) Roman/Yazma Kazanımları: B.1-12. Farklı türlerde metinler yazar. (Yazı düzeni ve güzelliği: 5 puan, türe uygunluk: 5 puan; tema-konu-hedef kitle: 5 puan; dil ve anlatım, imla-noktalama: 5 puan) (20 puan)

Okuduğunuz bir romanın adını ve yazarını yazarak olay örgüsünü hikâye formunda veya romanın bir kesitini diyalog (Tiyatro) şeklinde en az 10 cümle şeklinde yazınız.